

Protokół

Zebrania Delegatów Przedsiębiorstwa

Prowadzenie Zebrania z dnia 7 listopada 1990 roku.

Długość programu Zebrania zgłaszając dodatkowy punkt w porządku obrad dot. zmian w porządkiem płacowym.

P. Eugeniusz Sokółowski prosi o bierospatrywanie punktu o przywilejach. Jest wskazany problem. Istnieje zastrzeżenie do terminu sposobu wprowadzenia zmian własnościowych.

1. Zebranie otwiera K.Klimczak - przewodniczący Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa.
2. Wręczenie mandatów dla delegatów i członków Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa.

Prezydium ukonstytuowało się w składzie:

1. Błaszczak Stanisław - przewodniczący
2. Szczęsny Konstanty - v-ce przew.
3. Poderska Matgorzata - sekretarz.

Przewodniczący Zebrania przypomniał porządek Zebrania.

Głosowanie porządku Zebrania.

Za - 43
przeciw - 8
wstrzymało się - 4

Porządek obrad został przyjęty.

Zasadniczym tematem Zebrania jest przekształcenie p.p. Elwro w SA. Podstawą jest ustawa z dnia 13 lipca 1990 r. Dla nas interesujący jest pkt. 1 art. 5. Minister może przekształcić przedsiębiorstwo w SA na wspólny wniosek dyrektora przedsiębiorstwa i Rady Pracowniczej, złożony po zasięgnięciu opinii ogólnego zebrania pracowników /delegatów/ oraz opinii organu założycielskiego.

Wniosek Dyrektora Przedsiębiorstwa wpłynął do Rady Pracowniczej.

Dyrektor Musielak - nie widzi potrzeby przedstawiania sprawy w tym momencie. Potrzebna jest runda pytań i odpowiedzi.

Przewodniczący Zebrania zapytał, czy przewodniczący Rady Pracowniczej chciałby przedstawić stanowisko Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa? P. Klimczak - przypomniał uchwały RPP. Pierwszą popierającą wniosek Dyrektora i drugą uchylającą uchwałę nr 47/90 i precyzującą stanowisko, że załogę trzeba przygotować do przekształcenia. Jest wiele niewiadomych

dot. prywatyzacji. Informacje RTV są bardzo ogólne, a nam są potrzebne szczegółowe.

Następują pytania delegatów.

P. Bednarczuk - pytanie. Czy ktoś w zakładzie rozpatrywał sprawę, żeby nasze przedsiębiorstwo działało jako państwowe ale na podstawie statutu przedwojennego przedsiębiorstwa państwowego?

P. Safader - czy Elwro pozostanie przedsiębiorstwem państwowym czy nie, nie ma mowy o ustawie przedwojennej a tylko o ustawie o przedsiębiorstwach państwowych aktualnie obowiązującej. Dojście do spółki odbywa się 2 drogami: przez przekształcenie lub likwidację p.p. Przedsiębiorstwo może działać nadal jako państwowe lub jako spółka kapitałowa.

Jest to /sp. kapitałowa/ przyjęta forma działania przedsiębiorstw na całym świecie. Kodeks handlowy reguluje to szczegółowo. Powstaje kwe-

stia czy w ramach gospodarki rynkowej zostawiać eksperymentalne prowadzenie działalności gospodarczej w formie przedsiębiorstwa państwowego czy iść w kierunku spółki kapitałowej.

Przedsiębiorstwo państwowe nie dysponuje kapitałem własnym. Elwro, żeby wejść na rynek kapitałowy i pozyskać partnera zagranicznego, musi mieć formę przyjętą na całym świecie. Nie przekształcając się nie będziemy mogli tworzyć związku z partnerem zagranicznym, nie pozyskamy kapitału przez emisję akcji.

Załoga będzie pracownikami najemnymi. Elwro może pomnażać kapitał przez emisję akcji.

Dyr. Musielak - takiej formy p.p., jak funkcjonowało przed wojną, nie przewiduje się. Obecnie przedsiębiorstwo działa w oparciu o ust. o p.p. i samorządzie załogi. Są dwie drogi - proponowana przez dyrekcję i przekształcenie przez likwidację.

Mozna się zastanawiać nad prognozą losów p.p. Struktura p.p. przez 40 lat nie zdała egzaminu i nie zda go w war. gosp. rynkowej. Należy podejść do przekształceń zakładu aktywnie. Należy wziąć pod uwagę korzyści wynikające z pójścia tą drogą już, a nie później.

Prawodawstwo jest niestabilne, my wracamy do kodeksu handlowego z 30 roku ale wracamy drogą okreśną, która jest wolnym wyborem.

Wolnym wyborem jest uchwała RP i opinia załogi. Przedsiębiorstwo Skarbu Państwa jest w pierwszej fazie odpowiednikiem przedwojennego p.p. Dziś nie ma właściciela przedsiębiorstwa, dziś mamy organ założycielski, potem będziemy mieli właściciela - Skarb Państwa. Następny etap - to sprzedaż akcji, możliwa jest sprzedaż preferencyjna dla pracowników, możliwe jest rozszerzenie kapitału przedsiębiorstwa.

P. Bednarczuk - do dziś istnieją dobrze funkcjonujące przedsiębiorstwa państwowe we Francji.

Kto ma w Polsce kapitał - nikt. Wykup będzie w postaci odpisów z różnych funduszy.

Czy sejm nie może opracować innej ustawy? Skąd my ten prawdziwy kapitał weźmiemy - ludzie w Polsce nie mają kapitału.

Jaki organ reprezentuje Skarb Państwa - premier, prezydent, czy ktoś inny?

P. Safader - organem reprezentującym Skarb Państwa jest Minister d/s Przekształceń Własnościowych. Ustawa o Skarbie Państwa jest w trakcie prac legislacyjnych.

Jeśli chodzi o efektywność przedsiębiorstw państwowych i spółek
Przedsiębiorstwo prywatne jest bardziej efektywne, istnieje jednak państwo
gdzie własność państwowa jest efektywna (Szwajcaria, Austria, Japonia,
Włochy, Korea, Singapur).

Dyr. Musielak - nie mamy wpływu na sterowanie Sejmem, może p. Piszczel coś powie o pracach Sejmu. My powinniśmy iść obecnie możliwą drogą, bo inaczej może nas to drogo kosztować. Polemizując z tezą prężnie działających p.p. muszę powiedzieć, że takich przedsiębiorstw nie ma. W USA takich przedsiębiorstw nie ma. Wszystko funkcjonuje w oparciu o prawo handlowe.

W rozwiązaniach zachodnich istnieje dopuszczenie pracowników do akcji przez tzw. ESOP zwany u nas akcjonariatem pracowniczym. Obecnie działalność tych przedsiębiorstw poddano wnikliwej analizie - wykazywały one duże zyski, a były dofinansowywane. Są różne formy ESOP'ów. Mamy za mało doświadczeń i wiedzy aby eksperymentować z prawem gosp. Przedsiębiorstwo o tak dużym kapitale jak nasze ma właściwie tylko jedną drogę, bo sp. z o.o. nie wchodzi w grę. W działalności gospodarczej nie ma jednoznacznych rozstrzygnięć i nie można oczekiwać jednoznacznego wyniku. Można zdać się na zdrowy rozsądek, i mieć do siebie zaufanie i pójść drogą, która daje nam szansę powodzenia. Rada Pracownicza Przedsiębiorstwa podjęła pozytywną decyzję. Powinniśmy przedyskutować czy mamy się prywatyzować już, czy czekać - a czekanie jest niebezpieczne. Niektórzy się obawiają, że to przekształcenie może się obrócić przeciw nim i będzie się odbywało bez kontroli załogi. Jest prawo, którego musimy przestrzegać.

Trzeba powiedzieć jasno, o jakie ograniczenia chodzi, aby można było podjąć konstruktywną uchwałę.

P. Pawłowski - p. Safader mówił o likwidacji przedstawiając ją jako straszną rzecz - tego się nie należy bać. Wyjaśnię, na czym polega - następuje na wniosek przedsiębiorstwa i prowadzi do dzierżawy przez załogę ze zgromadzonym kapitałem 20 % wartości przedsiębiorstwa, jest to dobre dla małych przedsiębiorstw. Uważam, że problem powinien być postawiony inaczej - musimy się zastanowić, czego nam brakuje do efektywnego działania i z tych rozważań powinno nam wyjść czy prywatyzacja nam w tym pomoże. Prywatyzacja sama z siebie nic nie pomoże. Forma, czas i miejsce prywatyzacji powinno być wybrane.

P. A. Piszczel - prace Sejmu są publikowane, ale jeśli p. Dyrektor mnie wywołał, choć wie, że nie we wszystkim się z nim zgadzam, powiem kilka słów.

Nasze przedsiębiorstwo może się znaleźć w sferze zagrożonej ze względu na wolnodewizowe rozliczenie ze Związkiem Radzieckim. Czy samo przekształcenie przedsiębiorstwa coś nam daje? Są pewne wskazania, aby to robić szybko, ale upatrywanie w tym cudownego leku jest błędem. Są i były wątpliwości dot. wł. prac. w USA, ale z biegiem czasu ilość przeciwników tej formy własności maleje.

Są artykuły kwestionujące zasadność i istnienie takiej formy własności ale i chwaliące ją. Fragment artykułu - największe zyski biorą się z ulg podatkowych. Wypowiedź Rockefellera - większe zaangażowanie pracowników - to ogromny kapitał. Nieprawdą jest, że istnieje odwrót od tej formy własności. W USA są tworzone różne ESOP'y, nowa ustawa ułatwia tworzenie ESOP'ów bardziej demokratycznych.

ESOP niedemokrat. - pracownicy mają akcje ale nie decydują o przedsiębiorstwie.

ESOP dem. - pracownicy mogą mieć nawet 100 % akcji, a więc mają wpływ na zarządzanie.

Jeśli chodzi o efektywność przedsiębiorstw państwowych i spółek. Przedsiębiorstwo pryw. jest bardziej efektywne, istnieją jednak państwa, gdzie własność państwowa jest efektywna /Szwajcaria, Austria/, bo jest w otoczeniu wł. pryw.

Co się mówi w Sejmie i Rządzie - początkowo bardzo ostro liberalna forma została złagodzona. W dok. dot. kierunku prywatyzacji na rok 1991 mówi się o szybkim przekształceniu przedsiębiorstw, ale musi być na to zgoda załogi.

Musi być opracowanych wiele dokumentów, aby prywatyzacja mogła się odbywać bez konfliktów. Nie mówię, że widzę możliwość przejęcia Elwro przez załogę, ale nie można prywatyzować przedsiębiorstw bez ustalenia reguł umożliwiających załodze wykup choćby tych 20 % akcji. Zanim podejmie się ostateczną decyzję, trzeba uprawdopodobnić fakt, że załoga będzie mogła te akcje wykupić.

P. Safader - nie chodzi o to, czy droga przez likwidację jest drogą straszną. Jeśli ta droga nie daje możliwości wykupu akcji przez załogę, to nie jest to dobre dla Elwro. Ustawa określa formy likwidacji - przeczytał odpowiednio z ustawy. Kryterium wyboru drogi powinien być interes przedsiębiorstwa i załogi. Stąd osobiste zdanie - sprawa przekształcenia daje możliwość preferencji i wejścia w spółkę z kapitałem zagranicznym.

Przewodniczący Zebrania zwrócił uwagę na wspólnotę interesów przedsięb. i załogi.

Zacytował z uchwały RPP fragmenty mówiące o tym, że bardzo ważne jest przygotowanie akcji informacyjnej, nie znamy przepisów wykonawczych, więc trudno ustalić preferencje dla załogi i że ogłoszony konkurs na dyrektora przedsiębiorstwa należy zakończyć. Zespół konkursowy został powołany.

Należy się zatem zastanowić, co w jakim czasie.

P. Zb. Bednarczuk - czy po zmianie statutu przedsiębiorstwa na SA część pracowników będzie zwolniona? Jeżeli ktoś będzie zwolniony, czy może wykupić akcje preferencyjne?

P. Safader - pracownicy przedsiębiorstwa stają się pracownikami spółki. Jeżeli pracownik jest już pracownikiem spółki i zwolni się, to czy będzie miał prawo do akcji preferencyjnych, zależy od tego, co razem ustalimy - wniosek o przekształcenie ma zawierać projekt zakresu preferencji. Na wiosnę podjęto działania w celu powołania fundacji wspierającej wykup akcji przez pracowników. Trzeba rozważyć także możliwości wewnątrz przedsiębiorstwa np. wykup obligacji pozwalających na wykup akcji. Są inne formy i trzeba je opracować, określić drogi kredytowe. Mogę przedstawić przykładową wartość akcji i preferencje.

Przewodniczący Zebrania - Ważne jest, abyśmy byli w pełni przekonani do korzyści, jakie to przyniesie. Przed podjęciem decyzji musimy to wiedzieć.

P. Safader - przykładowo kapitał akcyjny spółki wynosi 400 mld. zł. Ilość pracowników deklarujących wykup akcji - 3.5 tys. Ustawowa wielkość pref. prac. równa jest średniemu wynagr. za 12 miesięcy przed rej. x ilość osób.

1,2 mln. x 3,5 tys. = 42 mld.

stanowi to tylko 10,5 % kapitału akcyjnego.

Najniższa wartość nominalna akcji wynosi 10 tys. zł.

Załóżmy, że wartość nominalna będzie 10 tys. zł. a możemy sprzedawać za 20 tys. zł. /cena emisyjna/.

Będziemy mieli 4.200 000 akcji, czyli po 1200 akcji na osobę.

1200 x 10 tys. = 12 mln. zł. na 1 pracownika.

Te drogi, o których mówiłem, są po to, by kwotę tą maksymalnie zmniejszyć. Przy wykupie można zapłacić 25 % wartości a resztę spłacać. Statut będzie zawierał wariant, że pracownicy, którzy odejdą, mogą mieć zapewnione akcje preferencyjne.

Dla mnie celem firmy jest przetrwanie i rozwój. Tak rozumiem interes firmy i załogi. Trzeba rozpatrywać uwarunkowania zewnętrzne - one radykalnie się zmieniają z dniem 1.01.91 r. Firma żyje z eksportu do ZSRR. Nie wiemy, co nas czeka. Czynione są działania, aby się na tym rynku utrzymać, ale konieczne jest wprowadzenie kapitału zagranicznego celem unowocześnienia i ukonkurencyjnienia naszych wyrobów.

Dyr. Musielak prowadzi rozmowy z dyrektorami innych firm.

Rząd chce pomóc - należy skorzystać z tego.

Przewodniczący Zebrania - statut spółki ustala Minister. Jaki wpływ ma na to przedsiębiorstwo?

P.Safader - dajemy projekt statutu, musimy się zmieścić w granicach prawa. Mamy szansę na zapewnienie załodze preferencji, będą one zawarte w statucie.

P.Klimczak - zacytował wypowiedź p. Krawczyka - sprzedaż akcji przez Skarb Państwa daje pieniądze Skarbowi Państwa a nie przedsiębiorstwu. Chodzi mi o wypuklenie, że samo przekształcenie się nie jest panaceum na kondycję finansową firmy.

Z pierwszej emisji akcji firma nie uzyska ani grosza. Jeżeli pojawi się druga emisja - cena akcji pójdzie w dół. Pierwszy moment przekształcenia nic nam nie da finansowo. Powinniśmy przed przekształceniem przeorganizować przedsiębiorstwo tak jak Fampa. Najpierw powinno się mieć wizję, jak się przedsiębiorstwo będzie przedstawiało. Trzeba mieć chociaż plan kierunku dążenia przedsiębiorstwa.

Kto jest za tym, abyśmy teraz zajęli stanowisko w sprawie przekształcenia przedsiębiorstwa.

P.Pawłowski - czy wydajemy dziś opinię, czy wstrzymujemy się z wydaniem opinii do czasu przeprowadzenia referendum.

Przewodniczący Zebrania zarządził głosowanie nad pytaniem - kto jest za tym, abyśmy na tym Zebraniu podjęli decyzję:

za 5

przeciw 33

wstrzymało się 12

Przewodniczący Zebrania - odsunęliśmy termin podjęcia decyzji na ten temat. Czy zajmiemy stanowisko po referendum?

Kto jest za ogłoszeniem referendum?

za 44

przeciw 1

wstrzymało się 6

Wniosek przeszedł.

Zostanie przeprowadzone referendum wśród załogi w sprawie przekształcenia.